

REFERAT Fællesmøde mellem Plan og Teknik og Natur, Miljø og Klima d. 09-04-2024

Mødedato Tirsdag d. 09. april 2024 kl. 07:30

Mødested Mødelokale 1.2 Vest

Mødedeltagere Jakob Ville, Jørn Chemnitz, Filip Bekic Bladt, Gitte Grønbæk, Birgitte Munk Grunnet, Freddy Christensen, Hamlaoui Bahloul, Jan Schjerning, Jonathan Dyring Løvbom (Fravær), Mads Kloppenborg-Skrumsager, Molle Lykke Nielsen, Tobias Jørgensen, Yrsa Mastrup

Indholdsfortegnelse

Grundvandspark Kolding Syd.....	3
Prioritering af vedvarende energi projekter.....	8
Underskriftsside.....	9

Punkt 1: Grundvandspark Kolding Syd

24/7057

Resumé

Grundvandspark Kolding Syd, som også omfatter Solcellepark Syd, blev den 4. marts 2024 præsenteret for 280 borgere fra området som en ide og en skitse til et projekt med mange synergier, der understøtter Kolding Byråds vision. Projektet vil kunne beskytte grundvandet i indvindingsområdet til Søndre Vandværk og Vonsild Vandværk. Samlet set vil de 714 ha (ud af de 853 ha) beskytte grundvandet.

Herudover vil der blive produceret vedvarende energi via solceller samt gennemført naturbeskyttelse, etableret ny natur, mere biodiversitet, skovrejsning samt nye rekreative tiltag.

Projektet er et samarbejde mellem Kolding Kommune, Better Energy, TREFOR og Naturstyrelsen.

Projektområdet er ca. 853 ha stort, hvoraf solcelleparken udgør 341 ha i den foreløbige skitse. Det er de 341 ha solceller, der skal finansiere de øvrige indsatser i området.

Der er foreslået naturgenopretning på ca. 108 ha, og på de øvrige 404 ha er der mulighed for biodiversitetstiltag, skovrejsning, rekreative tiltag og andre ideer. Projektet skal udvikles i dialog med borgerne i området.

Projektområdet støder op til Svanemosen, der er ca. 414 ha. I Svanemosen arbejdes der med et klimalavbundsprojekt, som skal stoppe frigivelsen af klimagasser (CO₂) fra kulstofrig jord og sikre naturgenopretning af den sjældne højpose.

Udvalgte pointer om projektet:

- Af hensyn til grundvandet er der behov for at sikre begrænsninger i landbrugsproduktionen i området uanset, om solcelleprojektet gennemføres eller ej.
- Der er ingen planer om at opstille solcellepaneler i selve Svanemosen eller i umiddelbar nærhed, hvilket heller ikke er en lovgivningsmæssig mulighed.
- Naturstyrelsen arbejder på et klimalavbundsprojekt omkring Svanemosen, men det kan vise sig svært eller umuligt at realisere uden projektet.

Ud over de tiltag, som besluttet etableret i projektet, udløser produktionen af vedvarende energi penge til en Grøn Pulje. Revidering af Loven om fremme af vedvarende energi er i øjeblikket i høring, og den forventes at træde i kraft den 1. juli 2024. Såfremt loven vedtages som forventet, vil det udløse 46 mio. kr., som lokale aktører kan søge om. De nærmere kriterier for ansøgning til puljen fastlægges af Natur, Miljø og Klima. Herudover kommer den specifikke kompensation til lodsejere inden for området og naboer til området.

Sagen behandles i

Fællesmøde mellem Plan og Teknik og Natur, Miljø og Klima (orientering om sagen)

Plan og Teknik

Natur, Miljø og Klima.

Forslag

Kommunaldirektøren foreslår,

at udvalgene drøfter sagen.

Beslutning Fællesmøde mellem Plan og Teknik og Natur, Miljø og Klima den 09-04-2024

Drøftet.

Sagsfremstilling

Grundvandspark Kolding Syd, Solcellepark Syd, blev præsenteret på et borgermøde den 4. marts 2024 med deltagelse af ca. 280 borgere fra området.

Projektet står på tre ben, som alle er afhængige af hinanden, og i særdeleshed afhænger af muligheden for at få ekstern finansiering tilvejebragt. En finansiering, som kan tilvejebringes igennem realisering af det vedvarende energianlæg med solceller.

Herunder en kort opsummering af de forskellige elementer i projektet.

Grundvandsbeskyttelse:

Grundvandsmagasiner og vandkvalitet ved Søndre Vandværk og Vonsild Vandværk

Både Søndre Vandværk (TREFOR Vand) og Vonsild Vandværk ligger inden for projektområdet.

Grundet fund af Desphenyl-Chloridazon (DPC) i flere borer, har TREFOR Vand netop fået tilladelse af Byrådet til udvidet vandbehandling (kulfiltrering) for at fjerne det uønskede stof fra drikkevandet. Der er givet en midlertidig tilladelse på 5 år. I tilladelsen er der stillet vilkår om, at der samtidig skal udarbejdes en handleplan og udføres tiltag til grundvandsbeskyttelse inden for indvindingsoplandet. Der er således behov for at sikre begrænsninger i landbrugsproduktionen i området, uanset om solcelleprojektet gennemføres eller ej. Dette vil være i form af reduceret forbrug af kvælstof, sprøjtemidler og øvrige miljøfremmede stoffer, der udgør en risiko for at forurene grundvandsmagasinerne.

I Kolding Kommune er Søndre Vandværk det andet største vandværk, og det er derfor væsentligt at få vandværkets indvindingsopland beskyttet bedst muligt, så den nuværende og fremtidige grundvandsressource sikres bedst muligt. Vonsild Vandværk er et af kommunens andre større vandværker, som ligeledes vil opnå en grundvandsbeskyttende effekt, hvis projektet realiseres.

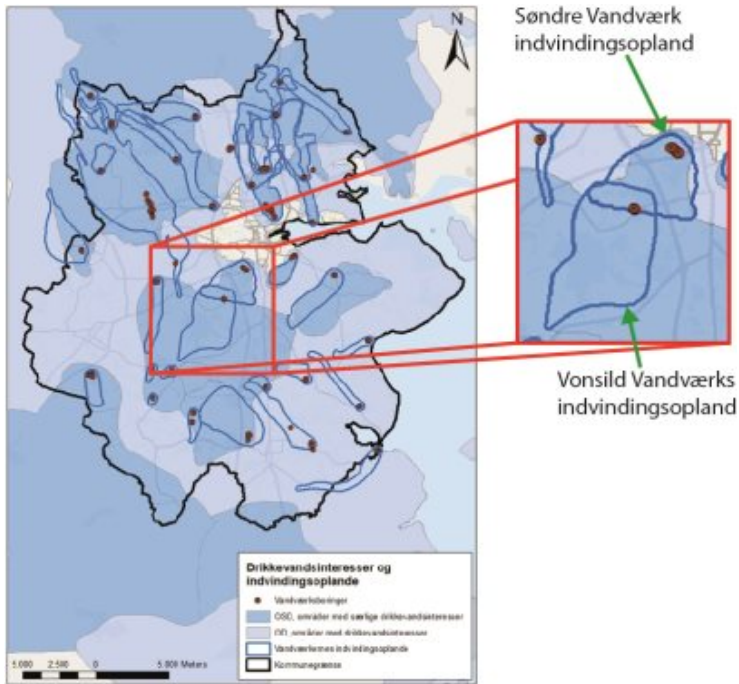
Drikkevandsinteresser og indvindingsoplande er udpeget af Miljøstyrelsen som ”områder med særlige drikkevandsinteresser” (OSD), områder med drikkevandsinteresser (OD) samt indvindingsoplande til almene vandværker (>9 tilsluttede forbrugere). Se figur 1.

På forstørrelsen i figur 1 ses indvindingsoplandene til henholdsvis Søndre Vandværk og Vonsild Vandværk, som ligger inden for interesseområdet.

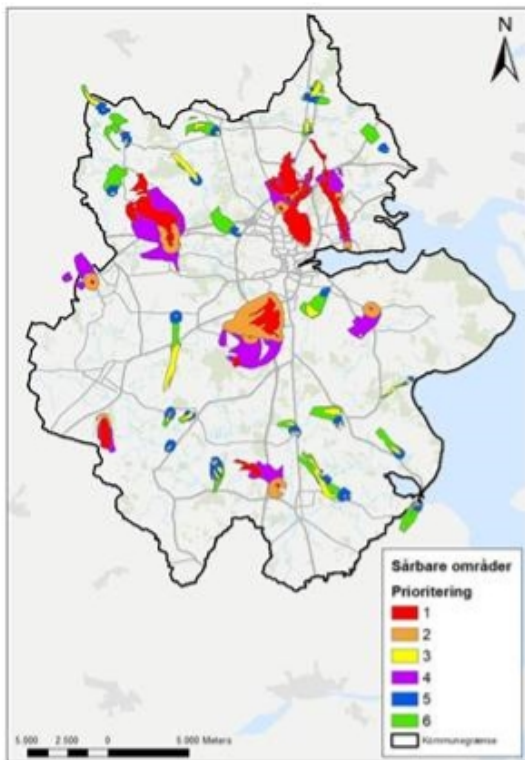
Indenfor de almene vandværkers indvindingsoplande har Kommunen foretaget en udpegning af de mest sårbare områder i forhold til nedsivning af forurenende stoffer – herunder nitrat og miljøfremmede stoffer. Se sårbarhedskort på figur 2. Miljøstyrelsens udpegninger ligger til grund for kommunens sårbarhedskort.

TREFORs Søndre Vandværk er kommunens andenstørste vandværk, som har en indvindingstilladelse på 850.000 m³/år. Det er derfor vigtigt at beskytte grundvandet, idet mange forbrugere får vand fra dette vandværk. Forvaltningen vurderer, at det ikke er muligt at flytte et kildefelt i den størrelsesorden til en ny placering uden uacceptabel påvirkning af det omgivende miljø og væsentligt forøgede omkostninger for forbrugerne. En løsning i forhold til grundvandsbeskyttelse kan være at tage jordene ud af intensiv landbrugsdrift, hvilket solcelleparken kan være med til at finansiere.

Formålet med sårbarhedskortet er at få et overblik over, hvor grundvandsbeskyttelse vil have størst effekt i forhold til den nuværende og fremtidige drikkevandsressource. Samtidig kan sårbarhedskortet anvendes til at skabe synergier med andre formål, som f.eks. skovrejsning, udlægning af ny natur, dyrkningsaftaler, opkøb af jord, opstilling af solceller m.v. Oversigten kan bl.a. benyttes af de almene vandværker, som ønsker at supplere BNBO-indsatsen samt indsatserne beskrevet i indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse med yderligere grundvandsbeskyttelse.

Figur 1 - Drikkevandsinteresser og indvindingsoplande

Figur 2 – Sårbare områder

Klima, natur og biodiversitet:

Klimalavbundsprojekt Svanemosen

Sydvest for området ligger Svanemosen, som er et internationalt beskyttet Natura2000 område, og dermed omfattet af en forpligtende Natura2000 handleplan. I Svanemosen arbejdes der med et klimalavbundsprojekt, som skal stoppe frigivelsen af klimagasser (CO₂) fra kulstofrig jord og sikre naturgenopretning af den sjældne højmoser.

Svanemosen er en af de få tilbageværende højmoser i Østjylland. Naturstyrelsen har i over 15 år prøvet at finde midler til at forbedre vandstandsforholdene i Svanemosen. Det er nu muligt under klimalavbundsordningen, men det kan vise sig at blive svært eller umuligt at realisere uden Grundvandsparken Kolding Syd. Dette projekt skaber nemlig langt bedre mulighed for at imødekomme lodsejerne og sikre helheds løsninger for dem.

Kolding Kommunes Klimahandleplan

I Kolding Kommunes klimahandleplan er der besluttet en målsætning om at udtage omkring 900 ha kulstofrig jord inden 2030. Det vil klimalavbundsprojektet ved Svanemosen bidrage væsentligt til.

Et andet af virkemidlerne i planen er skovrejsning, som binder CO₂ i træer og byggematerialer og giver nye naturoplevelser og skaber mere natur. Dette element indgår som en integreret del i det foreslåede solcelleprojekt. Kolding Kommune har i klimahandleplanen et mål om 700 ha skovrejsning frem mod 2030.

Kolding Kommunes Biodiversitetsstrategi

Kolding Kommune har desuden en biodiversitetsstrategi, som har til mål at etablere 2.800 ha ny natur frem mod 2030.

Ovenstående indsatser skal delvist realiseres inden for Svanemosen og delvist realiseres inden for det øvrige område – der, hvor der ikke afsættes byggefelter til solceller.

For at dette kan realiseres, vil det blandt andet kræve, at landbrugsjord tages ud af drift, hvor det er muligt. For at tage landbrugsjord ud af drift, kræver det opkøb af arealer eller alternativt en kompensation for dyrkningstab.

Rekreative muligheder

Endelig vil området kunne bidrage med rekreative muligheder, da der vil blive etableret grønne korridorer med stisystemer, således at det bliver muligt at færdes i hele området. Dette vil ikke mindst være attraktivt for både de eksisterende og de kommende boligområder i Vonsild.

Produktion af vedvarende energi via solceller

Dette element er væsentligt for, at Kolding kommune kan bidrage til produktion af vedvarende strøm i Danmark. Projektet kan bidrage med cirka 310 MW produktion af vedvarende energi og dermed dække svarende til 50 % af Kolding kommunes nuværende strømforbrug. Sammen med de øvrige projekter, der er under anlæg og planlægning, kan der blive realiseret op til 1.200 MW vedvarende energiproduktion. Dette er langt over målet i Klimaplanen på 50 %, men set i forhold til den udvikling, der er omkring produktion af vedvarende energi på land, samt behovet for strøm til direkte forbrug og til PTX-anlæg i fremtiden, vil denne produktion være et væsentligt bidrag, men sandsynligvis ikke engang være nok til at leve op til Kolding Kommunes forventede bidrag i fremtiden. Elforbruget forventes at blive 5-doblet frem mod 2050, når der indregnes behov for strøm til PTX, så Kolding kommune skal også sætte mere vedvarende energi op, hvis vi vil bidrage til vores del på den lange bane.

Det er væsentligt at bemærke, at der ikke planlægges opstillet solcellepaneler i selve Svanemosen eller i umiddelbar nærhed, hvilket heller ikke er en lovgivningsmæssig mulighed.

Økonomi

Finansieringen af projektet kommer fra Better Energy, der både skal bidrage økonomisk ud fra lovgivningen på området, men også vil bidrage frivilligt for at fremme projektet. Det betyder reelt, at Kolding Kommune kan få finansieret grundvandsbeskyttelsen og natur/ biodiversitetstiltag foruden et bidrag til produktionen af vedvarende energi. En finansiering i en størrelsesorden, som det ikke vurderes realistisk at opnå andetsteds.

Berørte lodsejere kompenseres økonomisk enten i form af opkøb eller i form af værditabsordninger. Forvaltningen har kendskab til, at Better Energy allerede har haft kontakt til en del af lodsejerne i området, og en stor del af dem har tilkendegivet, at de er positive i forhold til at afgive jord til projektet. Ud over dette vil projektet udløse en grøn pulje, som hele lokalområdet kan søge. Udmøntningen af den grønne pulje skal besluttes i udvalget Natur, Miljø og Klima. Projektet vil udløse cirka 46 mio. kr. til lokalområdet. Udgangspunktet er, at puljens rammer er meget vide, og mulighederne er mange. Denne økonomi vil ikke nødvendigvis kun komme de tætteste naboer til gavn, men hele lokalområdet.

Tidsplan

Såfremt udvalgene beslutter, at forvaltningen skal gå videre med projektet, vil der blive nedsat en lokal dialoggruppe bestående af borgere, der skal repræsentere lokalområdet i dialogen med Kolding Kommune og i dialogen med Better Energy om den endelige udformning af projektet. Cirka 20 borgere har budt sig til i forhold til at bidrage til en dialoggruppe. Den endelige bemanding af gruppen besluttes, såfremt udvalgene vælger at gå videre med projektet.

Når gruppen er nedsat, vil der være en række møder i to spor:

Spor 1 - Lokale hensyn i selve planlægningen.

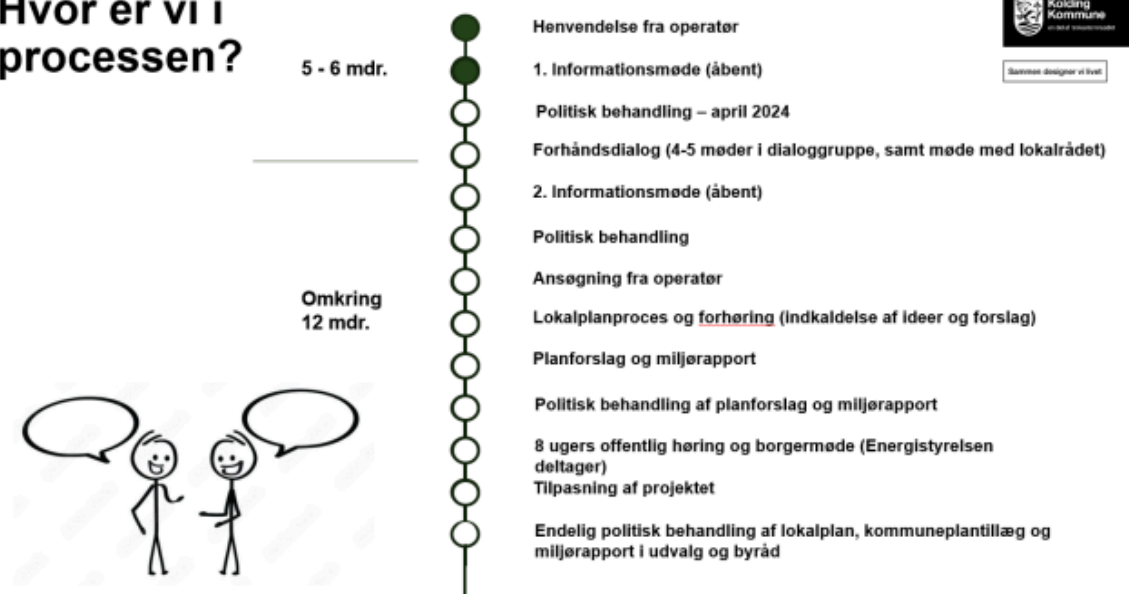
Er der f.eks. særlige ønsker til stisystemer, rekreative faciliteter, beplantning, særlige arealer m.v. Gruppen vil desuden bidrage med vigtig viden om lokale forhold, som med fordel kan komme i spil i projektet.

Spor 2 - Forhandlingen med Better Energy.

Denne forhandling foregår alene mellem lokalsamfundet og Better Energy. I samarbejdet vil Kolding Kommune dog have en rolle i at kvalificere eventuelle aftaler med henblik på at sikre realiserbarheden.

Ved udgangen af 2024 kan den egentlige igangsætning af planlægningen igangsættes. På dette tidspunkt overgår projektet fra udvalget Natur, Miljø og Klima til udvalget Plan og Teknik.

Hvor er vi i processen?

Figur 3.

Ophæng til politikker, strategier m.m.

Indsatsen har ophæng i følgende:

- Natur, Miljø og Klimas politiske program, hvor alle indsatser er i spil, dog særligt indsatserne: Et klima i balance, Mere plads til natur og naturoplevelser og Vores fælles drikkevand.
- Kolding Kommunes Klimahandleplan.
- Kolding Kommunes Biodiversitetsstrategi.
- Kolding Kommunes Vandforsynings- og grundvandsbeskyttelsesplan.
- Plan og Tekniks politiske program for bæredygtig udvikling.

Bilag

Bilag 1 - Grundvand

Bilag 2 - Natur og biodiversitet

Præsentation på fællesmødet NMK/PT 09.04.2024

Fraværende Jonathan Dyring Løvbom

Punkt 2: Prioritering af vedvarende energi projekter

22/3127

Resumé

Kolding Kommune modtager løbende henvendelser fra udviklere, der ønsker at etablere energiparker i Kolding kommune. Ressourceforbruget med at behandle disse sager er stort - både i forhold til det planlægningsmæssige og det myndighedsmæssige, men også fordi projekterne fordrer et højt niveau af samarbejde og samskabelse med lokalområderne.

For at kunne realisere projekterne i et tilfredsstillende tempo, foreslår By- og Fællesforvaltningen, at der - ud over de 7 projekter, der allerede er sat i gang - ikke tages flere projekter ind før 2026.

Sagen behandles i

Fællesmøde mellem Plan og Teknik og Natur, Miljø og Klima (orientering om sagen)

Plan og Teknik

Natur, Miljø og Klima.

Forslag

Kommunaldirektøren foreslår,

at udvalgene drøfter sagen.

Beslutning Fællesmøde mellem Plan og Teknik og Natur, Miljø og Klima den 09-04-2024

Drøftet.

Sagsfremstilling

Etablering af vedvarende energianlæg i Danmark har fået stor politisk bevågenhed, der er både lokale og nationale målsætninger, og udviklerne/investorerne er parate. Det gør, at Kolding Kommune får en række henvendelser fra udviklere, der ønsker at etablere vedvarende energianlæg eller energiparker i Kolding kommune.

Når et vedvarende energiprojekt kommer ”ind ad døren” til forvaltningen, aktiveres Kolding Modellen, som betyder at projektet gennemløber en række processer, som starter med tidlig dialog med lodsejere og dernæst med borgere i et større område nær energianlægget. Dernæst tages der politisk stilling til igangsætning af projektet.

Pr. 1. marts 2024 er der 2 projekter under etablering og 5 projekter er i proces med lokalplan. Når et projekt godkendes til igangsættelse af udvalget, går arbejdet med en lokalplan og dertil hørende myndighedsgodkendelser i gang. Dette er et tungt arbejde, og tager et stort ressourcetræk både hos medarbejdere i Planafdelingen og i Miljø og Grøn Omstilling.

Sammenholdt med de øvrige store projekter, som forvaltningen ser ind i de kommende år (blandt andet klimatilpasningsprojekter og Marina City) er det forvaltningens vurdering, at der kan behandles 2 vedvarende energiprojekter årligt.

De allerede ansøgte projekter vil (inkl. Grundvandspark Svanemosen, solcellepark syd) såfremt de alle realiseres, producere ca. 1.200 MW, hvilket overstiger de nuværende fremskrivninger for strømforbrug i Kolding kommune – dog ekskl. behov for levering til PTX-anlæg.

På baggrund af det store ressourcetræk, der er forbundet med at gennemføre vedvarende energiprojekter, foreslår forvaltningen derfor at afvise igangsætning af nye projekter i resten af 2024 og i 2025. Det foreslås at der i første kvartal af 2026 laves en fornyet status over hvilke projekter, der er under realisering og status på målopfyldelsen. På baggrund af dette kan det besluttes atter at tage nye projekter ind fra 2026 eller 2027.

Fraværende Jonathan Dyring Løvbom

Punkt 3: Underskriftsside

Resumé

Udvalgene skal godkende referatet.

Dette gøres ved, at hvert medlem, der har deltaget i mødet, underskriver ved at trykke på ”Godkendt” i sagen Underskriftsside.

Sagen behandles i

Fællesmøde mellem Plan og Teknik og Natur, Miljø og Klima.

Fraværende Jonathan Dyring Løvbom